

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomant: Barbora Janebová

Téma a rozsah práce: Vývoj vztahu lidských práv a ochrany životního prostředí

Předložená práce má celkový rozsah 81 stran, z toho cca 65 stran vlastního textu. Kromě úvodu a závěru je výklad členěn do tří částí věnovaných třem nejvýznamnějším regionálním systémům ochrany lidských práv: evropskému, americkému a africkému. Nechybí seznam použitých zdrojů a povinné součásti práce (abstrakty, shrnutí, klíčová slova).

Datum odevzdání práce: 30. května 2016

Aktuálnost (novost) tématu: Téma, které si autorka zvolila, není zcela nové, vztahu lidských práv a ochrany životního prostředí je věnován poměrně velký prostor v odborné literatuře (zejména zahraniční) a nevyhýbají se mu v rámci kvalifikačních prací ani studenti PF UK. V žádném případě se však nejedná o téma vyčerpané, se zvyšujícími se dopady lidské činnosti na životní prostředí jeho význam naopak roste. Téma práce navíc akcentuje vývoj vzájemného vztahu obou oblastí, tedy aspekt, který je důležitý pro pochopení místa, které ochrana životního prostředí v regionálních systémech ochrany lidských práv v současné době zaujímá.

Náročnost tématu: Téma považuji za středně náročné. Pro jeho zpracování je nutná znalost fungování regionálních lidskoprávních mechanismů a relevantních výstupů jejich činnosti (zejména, byť ne pouze, rozhodnutí ve sporech s environmentálním prvkem), které jsou zpravidla dosti dlouhé a až na výjimky cizojazyčné. Zároveň však k tématu existuje poměrně rozsáhlá odborná literatura, která je alespoň zčásti dostupná i prostřednictvím knihovny PF UK.

Hodnocení práce: Předloženou diplomovou práci hodnotím jako kvalitní, byť autorka dle mého názoru ne zcela využila potenciálu, který téma nabízí. Z hlediska formálního nemám k práci připomínky; je psána srozumitelným a v dobrém slova smyslu čtivým stylem, má velmi dobrou grafickou úpravu, počet překlepů a pravopisných chyb je zanedbatelný. Autorka též vhodně využívá poznámek pod čarou a bezchybně odkazuje na použité zdroje. Z hlediska obsahového hodnotím kladně přehlednost a ucelenost výkladu: autorka u každého z regionálních systémů ochrany lidských práv nejprve představuje příslušné orgány a pravidla přístupu k nim (logicky se zaměřuje na aktivní žalobní legitimaci jednotlivců a nevládních organizací) a následně na vybraných rozhodnutích demonstruje vývoj, kterým vztah lidských práv a ochrany životního prostředí v daném regionálním systému do dnešní doby prošel. Zvolený přístup ke zpracování tématu však skrývá jistá rizika, kterým se autorka nedokázala vyhnout, konkrétně nutí k popisnosti, která je obzvláště výrazná v částech věnovaných rozhodovací činnosti zkoumaných regionálních mechanismů. Práce tak poskytuje srozumitelný, až učebnicový přehled vývoje přístupu jednotlivých fór k environmentálním aspektům lidských práv, pouze malý prostor je však věnován kritické analýze tohoto vývoje a jeho „hybných sil“, vzájemným inter-regionálním vlivům a možnostem dalšího vývoje. Autorka tak sice naplňuje cíl práce vytyčený v jejím úvodu („zmapovat, jak se vyvíjel vztah lidských práv a ochrany životního prostředí v nejvýznamnějších regionálních systémech ochrany lidských práv“, str. 6), vědecký přínos práce je však poměrně omezený.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: S ohledem na výše uvedené konstatuji, že předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce na Právnické fakultě UK, a doporučuji ji k ústní obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm **velmi dobře**.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: Vedle vyjádření k posudku bych autorku v rámci obhajoby požádala o zodpovězení následujících otázek:

1. Regionální mechanismy ochrany lidských práv nefungují zcela izolovaně, ale naopak se vzájemně ovlivňují (při popisu několika rozhodnutí autorka správně uvádí inspiraci rozhodnutími jiných lidskoprávních orgánů). Je tato inspirace pravidlem, nebo spíše výjimkou? Jaké faktory přispívají ke sblížení přístupu k environmentálním aspektům lidských práv v rámci jednotlivých regionálních systémů a jaké mu naopak brání?
2. Měl by dle autorčina názoru být vývoj vztahu lidských práv a ochrany životního prostředí v rámci evropského systému (tedy v rámci Evropské úmluvy o lidských právech) završen zakotvením samostatného práva každého na příznivé životní prostředí a proč?

V Praze dne 31. května 2016

.....
JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.
vedoucí diplomové práce